

İş Kanunu Açısından Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerindeki Püf Noktalar

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 12.05.2021

Kısa Cevap

Ulusal bayram ve genel tatil (UBGT) günlerinde çalışılıp çalışılmayacağı **toplu iş sözleşmesi veya iş sözleşmesiyle** kararlaştırılır; sözleşmede hüküm yoksa **işçinin onayı gerekir**. Çalışılmazsa o günün ücreti tam olarak, çalışılırsa **ayrıca bir günlük ücret daha** ödenir. UBGT ücreti **çıplak ücret** üzerinden hesaplanır, asıl ücrete dâhil edilerek kararlaştırılamaz ve yerine **serbest zaman verilemez**. UBGT hafta tatiline ya da çalışılmayan cumartesiye rastlarsa ayrıca ikinci bir tatil ücreti doğmaz.

Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri

Bilindiği üzere, ulusal bayram ve genel tatil günleri 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da belirtilmiştir. Buna göre:

Tür	Günler
Ulusal bayram	29 Ekim (28 Ekim günü saat 13.00'ten itibaren başlar)
Resmî bayram günleri	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı; 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı; 30 Ağustos Zafer Bayramı
Dini bayramlar	Ramazan Bayramı: arefe günü saat 13.00'ten itibaren 3,5 gün. Kurban Bayramı: arefe günü saat 13.00'ten itibaren 4,5 gün
Diğer genel tatil günleri	1 Ocak yılbaşı tatili; 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü; 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü

Bu genel bilgilerden sonra 4857 sayılı İş Kanunu açısından UBGT günlerinde yapılacak çalışmalarla ilgili püf noktalar, 11 soru altında yargı kararları ışığında cevaplandırılacaktır.

11 Soruda UBGT Çalışması

1) UBGT’de yapılan çalışmada işçinin onayı gerekir mi?

UBGT’de işyerlerinde çalışılıp çalışılmayacağı toplu iş sözleşmesi veya iş sözleşmeleri ile kararlaştırılır. Sözleşmelerde hüküm bulunmaması hâlinde söz konusu günlerde çalışılması için işçinin onayı gereklidir. Bir yargı kararında, ulusal bayram gününde işyerinde çalışılacağına dair bir kural olduğu hâlde işçinin çalışmaması, işverene iş sözleşmesini haklı nedenle fesih imkânı tanımıştır. (Yrg. 9. HD., 08.05.2013 T., E. 2011/9842, K. 2013/13792)

2) UBGT ücreti nasıl hesaplanır?

UBGT’de çalışılmazsa o günlerin ücreti tam olarak; tatil yapmayarak çalışırlarsa **ayrıca** çalışılan her gün için 1 günlük ücret ödenir.

3) UBGT’de raporlu olan işçinin ücret hesabı nasıl yapılır?

İşçilere geçici iş göremezlik ödeneği verilmesi gerektiği zamanlarda geçici iş göremezlik süresine rastlayan UBGT, **ödenecek geçici iş göremezlik ölçüsü üzerinden ödenir.**

4) UBGT ücreti asıl ücrete dâhil edilip ödenebilir mi?

Yargıtay bir kararında; UBGT ücretinin asıl ücrete dâhil olduğunun sözleşme ile kararlaştırılabileceğine dair ne Kanunda ne de sair mevzuatta bir hüküm olmadığı, yine yerleşik Yargıtay uygulamasında bu tür sözleşme hükümlerine sadece fazla çalışma ücreti yönünden sınırlı olarak değer verildiği gerekçesiyle, UBGT ücretinin asıl ücrete dâhil edilip kararlaştırılamayacağı yönünde hüküm kurmuştur. (YHGK, 01.03.2017 T., E. 2014/22-2126, K. 2017/371)

5) UBGT’de çalışmayı kabul etmeyen işçinin iş akdi feshedilebilir mi?

Yargıtay; UBGT’de **rızası olmadan** çalıştırılmak istenen işçinin bunu kabul etmemesi ve bunun yanında işveren tarafından bu nedenle iş şartlarının ağırlaştırılmak suretiyle görevinin değiştirilmesine işçinin onay vermemesi nedeniyle işveren tarafından iş sözleşmesinin feshini haklı fesih sebebi saymamıştır. (Yrg. 9. HD., 03.06.1997 T., E. 5600, K. 10629)

6) UBGT’de çalışana serbest zaman kullandırılır mı?

UBGT’de işçi çalışırsa ücreti yerine serbest zaman veya izin verilemez. (Yrg. 9. HD., 15.01.2018 T., E. 2015/26859, K. 2018/84)

7) UBGT’de 1 saat çalışana nasıl ücret hesaplanır?

UBGT’de örneğin sadece 1 (bir) saat çalışma sebebiyle 1 (bir) saat çalışma karşılığı, ücretin 1 (bir) günlük yevmiye tutarında ödenmesi gerekir. (Yrg. 22. HD., E. 2014/23997, K. 2015/34572)

8) UBGT’de fazla mesai ücreti ne şekilde ödenir?

UBGT’de 7,5 saatlik çalışma süresi için ulusal bayram ücreti içinde hesaplandığından dolayı 7,5 saati aşan kısımlar için fazla çalışma ücreti hesaplanmalıdır. (Yrg. 9. HD., 02.03.2017 T., E. 2015/8390, K. 2017/3019)

Yargıtay, davacının genel tatil günlerindeki üç saatlik fazla çalışmasının ayrıca hesap edilmesinin zorunlu olduğu; mahkemenin, genel tatil günlerinde yaptığı 11 saatlik çalışmasının tamamını fazla çalışma kabul edip ödenen bir gündeliği nazara almayarak, genel tatil günleri için davacı yararına gündeliğin iki buçuk misli üzerinden ücrete müstahak olduğunu kabul etmesini ve miktar alacağı karar vermesini kanuna aykırı bulmuştur. (Yrg. 9. HD., 31.10.1967 T., E. 1967/8211, K. 1967/11547)

9) UBGT ücreti hangi ücret üzerinden ödenir?

UBGT’de ödenecek ücret çıplak ücret üzerinden ödenir.

10) UBGT hafta tatili gününe rastlarsa ücreti nasıl ödenir?

UBGT hafta tatiline rastlarsa işçiye o gün, işyerinde çalışmazsa 2 (iki) tatil ücreti mi ödenir yoksa sadece 1 (bir) günlük ücret mi ödenir hususunda mevzuatta bir düzenleme olmadığı için öğreti ve yargı kararları ile bu günlerde işçinin 1 (bir) günlük ücrete hak kazanacağı sonucuna varılmıştır.

11) UBGT çalışılmayan cumartesi gününe denk gelirse ücret nasıl hesaplanır?

Cumartesi günü çalışılmayan işyerlerinde cumartesi günü UBGT’ye rastlarsa, çalışılmayan cumartesi günü için ayrıca genel tatil ücreti istenemez. (Yrg. 9. HD., 30.03.1971 T., E. 1760, K. 5753; Yrg. 9. HD., 20.06.1974 T., E. 1973/30174, K. 1974/12817)

Sık Sorulan Sorular

UBGT çalışması için her yıl yeniden onay almak gerekir mi?

Sözleşmede UBGT’de çalışılacağına dair hüküm varsa ayrıca onay aranmaz. Hüküm yoksa çalışma için işçinin onayı gerekir.

UBGT ücreti hangi kalemleri içerir?

Çıplak ücret üzerinden hesaplanır; ikramiye, prim, sosyal yardım gibi ekler hesaba katılmaz.

UBGT’de 7,5 saatten fazla çalışma fazla mesai midir?

Sirkülerde anılan karara göre, UBGT ücreti 7,5 saatlik çalışmayı karşıladığından 7,5 saati aşan kısım için ayrıca fazla çalışma ücreti hesaplanır.

UBGT ücreti ödenmezse işçinin hakkı nedir?

Ödenmeyen UBGT ücreti bir ücret alacağıdır; işçi bunu talep ve dava edebilir. Ücretin ödenmemesi, 4857 sayılı Kanunun 24/II-e maddesi kapsamında işçi yönünden haklı fesih sebebi de oluşturabilir.

UBGT ücreti prime esas kazançta dâhil mi?

Evet. 5510 sayılı Kanunun 80'inci maddesinin (b) bendindeki istisnalar arasında yer almadığından prime esas kazançta dâhildir.

Resmî Kaynaklar

- 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun
- 4857 sayılı İş Kanunu (44'üncü madde — ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışma; 47'nci madde — tatil ücreti; 41'inci madde — fazla çalışma ücreti; 24'üncü madde — işçinin haklı fesih hakkı)
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (80'inci madde — prime esas kazançlar)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulamaya öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
---	---	---

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
--	---	---

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
---	---

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/is-kanunu-acisindan-ulusal-bayram-ve-genel-tatil-gunlerindeki-puf-noktalar/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 04:57 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net